

25.3.2024

1(11)

VAASAN HALLINTO-OIKEUDELLE

Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan lausunto Vaasan hallinto-oikeuden lausuntopyyntöön, diaarinumero 1273/03.04.04.23/2023

Valituksessa vaaditaan lupapäätöksen kumoamista lupamääräyksen 3. osalta ja ensisijaisesti muuttaa lupamääräystä 3. siten, että myös murskaamista ja kiviaineksen louhintaa voidaan harjoittaa ympäri vuoden (siis myös ajalla 1.4.–15.7.) maanantaista perjantaihin, murskaamista klo 7–22, poraamista klo 7–21, rikotusta klo 8–18 ja räjäyttämistä klo 8–16.

Toissijaisesti valituksessa vaaditaan, että lupamääräystä 3. tulee muuttaa siten, että ajalla 1.4.–15.7. kiellettyjä toimintoja olisivat vain murskaaminen ja rikottaminen. Lupamääräyksen tulisi sallia ajalla 1.4.–15.7. suoritettava poraaminen ja räjäyttäminen. Yli 500 kg räjäytykset voitaisiin rajoittaa vain yhteen kertaan viikossa.

Viimesijaisesti valituksessa vaaditaan, että asia tulee palauttaa Oriveden kaupungin ympäristölautakunnalle uudelleen asianmukaisesti käsiteltäväksi.

Lupamääräys 3.*MURAUS-asetus 3 §*

Jos toiminnan etäisyys melulle alttiisiin kohteista on alle 500 metriä, ei murskaamista, poraamista, rikotusta tai räjäytyksiä eikä kuormauksia tai kuljetuksia saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipäivinä, vaan:

- 1) murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana;*
- 2) poraaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 21.00 välisenä aikana;*
- 3) rikotus on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana;*
- 4) räjäytykset on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; ja*
- 5) kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana.*

... Ympäristöluvassa voidaan lisäksi erityisistä syistä sallia kuorma- ja kuljetus lauantaisin kello 7.00–18.00 välisenä aikana.

Ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ympäristöluvassa voidaan erityisestä syystä antaa toiminta-ajoista 1 ja 2 momentissa säädettyä ankarampia määräyksiä.

Valituksenalaisessa lupapäätöksessä lupamääräys 3. kuuluu seuraavasti:

Murskaamista ja kiviaineksen louhintaa ei saa harjoittaa 1.4.–15.7. välisenä aikana. Muuta toimintaa, mukaan lukien kuormaamista ja kuljetusta voidaan kuitenkin suorittaa myös 1.4.–15.7. välisenä aikana.

Toimintaa voidaan 16.7.–31.3. välisenä aikana harjoittaa hakemuksessa ilmoitettuna aikoina maanantaista perjantaihin: murskaaminen klo 7–22, poraaminen klo 7–21, rikotus klo 8–18, räjäyttäminen klo 8–16.

Kuormausta ja kuljetusta saa harjoittaa ympäri vuoden, arkisin klo 6–22 ja lauantaisin klo 7–18 välisenä aikana.

Alueella ei saa toimia arkipäivinä eikä yleisinä vapaapäivinä. Valvontaviranomainen voi perustelusta syystä antaa luvan poiketa toiminta-ajoista.

Lupamääräyksen 3. perustelun mukaisesti määräyksellä vähennetään häiriintyvälle kohteille toiminnasta aiheutuvaa meluhaittaa ja turvataan alueella lintujen pesimis- ja levähdysrauha.

25.3.2024

2(11)

Lupamääräyksellä 3. sallitut toiminta-ajat ovat MURAUS-asetuksen mukaisia päivittäisiä toiminta-aikoja lukuun ottamatta räjäytyksille sallittua aikaa, jota on rajoitettu. Valituksenalaisessa lupapäätöksessä on sallittu kuormaaminen ja kuljetus asetuksen mukaisesti poikkeuksellisesti myös lauantaisin.

1992/43/ETY 3 artikla

1 Perustetaan erityisten suojelutoimien alueiden yhtenäinen eurooppalainen ekologinen verkosto, "Natura 2000". Tämän verkoston avulla, joka koostuu alueista, joilla on liitteessä I lueteltuja luontotyyppisiä ja liitteessä II lueteltujen lajien elinympäristöjä, on varmistettava kyseisten luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen suotuisan suojelun tason säilyttäminen tai tarvittaessa ennalleen saattaminen niiden luontaisella levinneisyysalueella.

Natura 2000 -verkostoon kuuluvat myös jäsenvaltioiden direktiivin 79/409/ETY säännösten mukaisesti luokittelemat erityiset suojelualueet.

2 Kunkin jäsenvaltion on edistettävä Natura 2000:n aikaansaamista siinä suhteessa kuin sen alueella esiintyy 1 kohdassa tarkoitettuja luontotyyppisiä ja lajien elinympäristöjä. Jäsenvaltion on tätä varten osoitettava 4 artiklan mukaisesti alueita erityisten suojelutoimien alueiksi ottaen huomioon 1 kohdassa tarkoitettut tavoitteet.

3 Jäsenvaltioiden on, missä ne katsovat tarpeelliseksi, pyrittävä parantamaan Natura 2000:n ekologista yhtenäisyyttä säilyttämällä ja tarvittaessa kehittämällä 10 artiklassa mainittuja maiseman piirteitä, jotka ovat erityisen merkittäviä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston kannalta.

1992/43/ETY 4 artikla

1 Jokaisen jäsenvaltion on laadittava liitteessä III (1 vaihe) vahvistettujen perusteiden ja asianmukaisen tieteellisen tietämyksen perusteella luettelo alueista, josta ilmenee, mitä liitteen I luontotyyppisiä ja liitteen II luontaisia lajeja sen kansallisella alueella olevilla alueilla on. Laajoilla alueilla elävien eläinlajien osalta nämä alueet vastaavat näiden lajien luontaisella levinneisyysalueella paikkoja, joissa on niiden elämälle ja lisääntymiselle välttämättömät fyysiset tai biologiset tekijät. Laajoilla alueilla elävien vesieläinlajien osalta näitä alueita koskeva luettelo laaditaan ainoastaan, jos voidaan selvästi määrittää alue, jossa on niiden elämälle ja lisääntymiselle välttämättömät fyysiset ja biologiset tekijät.

...

2009/147/EY 1 artikla

1. Tämä direktiivi koskee kaikkien luonnonvaraisina elävien lintulajien suojelua jäsenvaltioiden Eurooppaan kuuluvalla alueella, johon perustamissopimusta sovelletaan. Sen tavoitteena on näiden lajien suojelu, hoitaminen ja sääntely, ja se antaa säännökset niiden hyödyntämisestä.

2. Tätä direktiiviä sovelletaan lintuihin ja niiden muniin, pesiin ja elinympäristöihin.

2009/147/EY 2 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet 1 artiklassa tarkoitettujen lintulajien kantojen ylläpitämiseksi sellaisella tasolla, joka vastaa erityisesti ekologiaa, tieteellisiä ja sivistyksellisiä vaatimuksia ottaen huomioon taloudelliset ja virkistykseen liittyvät vaatimukset, taikka näiden kantojen mukauttamiseksi tähän tasoon.

2009/147/EY 3 artikla

1. Ottaen huomioon 2 artiklassa mainitut vaatimukset jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet kaikkien 1 artiklassa tarkoitettujen lintulajien elinympäristöjen riittävän moninaisuuden ja laajuuden säilyttämiseksi, ylläpitämiseksi tai palauttamiseksi ennalleen.

2. Biotooppien ja elinympäristöjen säilyttämiseen, ylläpitämiseen ja ennalleen saattamiseen sisältyvät ensisijaisesti seuraavat toimenpiteet:

25.3.2024

3(11)

- a) suojelualueiden muodostaminen;
- b) suojelualueiden sisä- ja ulkopuolella sijaitsevien elinympäristöjen ylläpitäminen ja hoito ekologisten tarpeiden mukaisesti;

...

2009/147/EY 4 artikla 1 kohta

1. Tämän direktiivin liitteessä I mainittujen lajien elinympäristöjä on suojeltava erityistoimin, jotta varmistetaan lajien eloonjääminen ja lisääntyminen niiden levinneisyysalueella.

2009/147/EY 5 artikla 1 kohta

Jäsenvaltioiden on toteutettava, kuitenkin rajoittamatta 7 ja 9 artiklan soveltamista, kaikkien 1 artiklassa tarkoitettujen lintulajien yleisen suojelujärjestelmän luomiseksi tarvittavat toimenpiteet, joilla kielletään erityisesti

- c) lintujen tahallinen häirintä erityisesti lisääntymis- ja jälkeläisten kasvatusaikana, jos häirintä vaikuttaisi merkittävästi tämän direktiivin tavoitteisiin;

...

LSL 33 §

Euroopan unionin Natura 2000 -verkosto Suomessa koostuu:

- 1) lintudirektiivin perusteella Euroopan komissiolle ilmoitetuista erityisistä suojelualueista;
- 2) erityisten suojelutoimien alueista, joista on säädetty ympäristöministeriön asetuksella sen jälkeen, kun Euroopan komissio tai Euroopan unionin neuvosto on luontodirektiivin perusteella hyväksynyt kyseiset alueet Euroopan unionin tärkeinä pitämiksi alueiksi.

...

LSL 68 §

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan Suomessa ja Suomen talousvyöhykkeellä luontaisella levinneisyysalueellaan luonnonvaraisina esiintyviin eläin- ja kasvilajeihin lukuun ottamatta metsästyslain 5 §:ssä mainittuja riistaeläimiä ja rauhoittamattomia eläimiä sekä kala- ja rapulajeja. Tästä poiketen 78, 79 ja 83 §:ssä säädettyä sovelletaan kuitenkin myös karhuun, ilvekseen ja saukkoon sekä suteen muualla kuin poronhoitoalueella.

Mitä tässä luvussa säädetään eliölajista, sovelletaan myös alalajiin, rotuun, kantaan ja muotoon.

...

LSL 69 §

Tämän luvun soveltamisalaan kuuluvat nisäkkäät, linnut, matelijat ja sammakkoeläimet ovat rauhoitettuja.

...

LSL 70 §

Kiellettyä on rauhoitettujen eläinlajien:

- 3) yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsyklinen kannalta tärkeillä paikoilla.

...

LSL 73 §

Maakotkan, merikotkan, kiljukotkan, pikkukiljukotkan tai sääksen pesäpuu, jossa oleva pesä on toistuvasti käytössä ja selvästi nähtävissä, on rauhoitettu.

...

25.3.2024

4(11)

LSL 7 §

Tämän lain tai sen nojalla annetun asetuksen mukaisessa päätöksenteossa kiinnitetään huomiota luonnon monimuotoisuuden merkittävän vähenemisen tai häviämisen uhkaan, vaikka siitä ei olisi olemassa varmistettua tieteellistä tietoa.

YSL 20 §

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on periaatteena, että:

- 1) menetellään toiminnan laadun edellyttämällä huolellisuudella ja varovaisuudella ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä otetaan huomioon toiminnan aiheuttaman pilaantumisen vaaran todennäköisyys, onnettomuusriski sekä mahdollisuudet onnettomuuksien estämiseen ja niiden vaikutusten rajoittamiseen (varovaisuus- ja huolellisuusperiaate);*
- 2) noudatetaan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoituksenmukaisia ja kustannustehokkaita eri toimien yhdistelmiä (ympäristön kannalta parhaan käytännön periaate).*

Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue, erityinen suojelualue SPA (FI0334001)

Euroopan unioni pyrkii turvaamaan luonnon monimuotoisuutta alueellaan muun muassa Natura 2000 -verkon avulla. Verkosto turvaa luontodirektiivissä (luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annettu neuvoston direktiivi 92/43/ETY) määriteltyjen luontotyyppien ja lajien elinympäristöjä sekä lintudirektiivin (luonnonvaraisten lintujen suojelusta annettu neuvoston direktiivi 2009/147/EY) mukaisia erityisiä suojelualueita (SPA-alueet). Direktiivit on pantu täytäntöön kansallisesti sisällyttämällä säädökset luonnonsuojelulakiin.

Valituksenalaisessa päätöksessä tarkoitetun suunnittelualueen koillis- ja pohjoispuolella sijaitsee Hirtopohjan ja Rönninsalmen Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue (FI0334001). Alue on luokiteltu lintudirektiivin mukaiseksi erityiseksi suojelualueeksi (SPA).

Suojelualue ympäristöineen on monipuolinen kokonaisuus ja muodostaa linnustolle tärkeän pesimispaikan ja muutonaikaisen levähdyspaikan. Alueelta on tavattu kaksi uhanalaista lintulajia, joista toinen on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi. Alueen suojeluperusteisiin kuuluvat alueella tavatut direktiivin 2009/147/EY 4 artiklan ja direktiivin 92/43/ETY liitteen II mukaiset lajit. Edellä mainittujen lajien suojelutavoitteena on vähintään alueen merkityksen säilyttäminen osana Natura 2000 -verkostoa. Suojelutavoitteen mukaisesti alueella vallitseva lajien ja niiden elinympäristön tila tulee säilyttää turvaamalla luonnon omien prosessien mukainen kehitys sekä hoitotoimenpiteillä. Alueeseen kohdistuvaksi korkean vaikutuksen uhkatekijäksi on tunnistettu alueen sisä- ja ulkopuolelta tuleva melu.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

25.3.2024

5(11)

Luonnonkivituotannon ympäristömelu

Luonnonkivituotannon merkittävimpiä ympäristömelulähteitä ovat poraus, räjäytys, sivukiven kaato ja murskaus sekä hälytysäänit. Porauksen melutyyppi on tasainen, räjäytyksen ja rikotuksen impulssimainen sekä murskauksen matalataajuinen ja osittain impulssimainen. Työkoneiden ja räjäytyksen hälytysäänit ovat kapeakaistaisia. Räjäytyksestä syntyvä ääni on lyhytkestoista, erottuu selkeästi kaikesta taustamelusta ja saattaa olla merkittävässä osassa toiminnasta aiheutuvasta melusta.

Impulssimaisessa ja iskumaisessa melussa on erotettavissa yksi tai useampia alle sekunnin kestäviä voimakkaita ääniä. Kapeakaistaisessa äänessä on kuulohavainnoin erotettavissa olevia melun haitallisuutta lisääviä ääneksiä tai kapeakaistaisia komponentteja. Äänen impulssimaisuus ja kapeakaistaisuus lisäävät äänen häiritsevyyttä. Äkillisesti vaihtelevaa ympäristömelua pidetään erityisen häiritseväenä.

Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksen 3. murskaamista ja kiviaineksen louhintaa koskeva ajallinen rajoitus 1.4.–15.7. välisen ajan ulkopuolelle on annettu lintujen pesimärauhan turvaamiseksi. Lintujen pesimäkausi alkaa pesän rakennuksesta ja päättyy poikasten lähtiessä pesästä. Suomessa pesintäkausi ajoittuu pääsääntöisesti 1.4.–31.7. väliselle ajalle, ja myöhään pesivillä lajeilla pesintä voi jatkua aina syyskuuhun asti. [REDACTED]

Lupamääräyksellä 3. turvataan sekä Hirttopohjan suojelualueen lintujen levähdys- ja pesimärauha että [REDACTED]. Ympäristölautakunta korostaa, että Suomessa ja Suomen talousvyöhykkeellä luontaisella levinneisyysalueellaan kaikki luonnonvaraisina esiintyvät linnut, niiden pesät sekä pesinnät ovat luonnonsuojelulla rauhoitettuja. Kiellettyä on lajien yksilöiden tahallinen häiritseminen tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsyklinän kannalta tärkeillä paikoilla sekä pesien ja pesintöjen häiritseminen. Pesinnän häirintäkielto koskee myös tahatonta toimintaa, jonka tarkoituksena ei ole pesinnän häiritseminen. Kiellettyä on lisäksi lintujen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen.

Pesäpaikkauskollisilla lajeilla, jotka käyttävät samaa pesää tai pesäpaikkaa vuodesta toiseen, pesinnän suoja on ympärivuotinen. Vuodesta toiseen käytössä olevia pesiä ei saa talvellaan rikkoa tai pesäpaikkaa muuttaa siten, ettei pesiminen enää onnistu. Ympäristölautakunta huomauttaa, että pesimäaikainen suoja kattaa myös oletettaman pesinnästä. [REDACTED]

Lupamääräyksellä 3. rajoitetaan ainoastaan lintujen pesinnän kannalta erittäin häiritsevää, yllättävää ja kovaäänistä melua aiheuttavia toimintoja. Kiviainestuotannossa räjäytysten meluntorjunta on erittäin vaikeaa, jolloin toiminnan ajallinen rajoittaminen on ainoa ja ympäristönsuojelulaissa tarkoitettu ympäristön kannalta paras käytäntö haitan estämiseksi.

Metsäkeskuksen avoimen metsä- ja luontotietoaineiston mukaan valituksenalaisessa päätöksessä tarkoitetun suunnittelualueen etelä-, pohjois- ja koillispuolella sijaitsevilla kiinteistöillä on voimassa olevia metsänkäyttöilmoituksia. Erityisesti suunnittelualueen pohjoisen ja koillisen suuntaan on kohdennettu avohakkuita, joilla poistetaan suunnittelualueen sekä Hirttopohjan Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen [REDACTED] välistä suojapuustoa. Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan lintujen pesintää häiritsevän toiminnan ajallisen rajoittamisen merkitys pesintäkauden ulkopuolelle korostuu ilmoitusten mukaisten hakkuiden myötä, koska avohakkuut voimistavat merkittävästi lupapäätöksen mukaisesta toiminnasta aiheutuvaa meluhaittaa ja äänen etenemistä edellä mainituille suojelukohteille.

25.3.2024

6(11)

Lisäksi ympäristölautakunta toteaa, että lupamääräyksessä 3. annettu erityisen häiritsevien toimintojen ajallinen rajoitus lintujen pesimäkauden ulkopuolelle noudattaa luonnonsuojelulaissa tarkoitettua varovaisuusperiaatetta sekä ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua varovaisuus- ja huolellisuusperiaatetta.

Asian käsittely ympäristönsuojeluviranomaisessa

Toimivaltainen viranomainen

MAL 7 §

Maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

MAL 4 a §

Ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain (527/2014) mukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Yhteistä lupaa voidaan hakea yhdellä lupahakemuksella.

MAL 7 §

...4 a §:ssä tarkoitetun lupa-asian ratkaisee ympäristönsuojelulain 34–37 §:ssä säädetty toimivaltainen lupaviranomainen.

YSL 34.2 §

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee muun kuin 1 momentissa tarkoitetun lupahakemuksen.

YSA 2.2 §

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee seuraavien ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukossa 2 tarkoitettujen toimintojen ympäristölupahakemukset, jollei ympäristönsuojelulain 34 §:stä johdu muuta:

6) malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto:

a) kivenlouhimo tai sellainen muu kuin maanrakennustoimintaan liittyvä kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää;

b) kiinteä murskaamo tai kalkkikiven jauhatus tai sellainen tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo tai kalkkikiven jauhatus, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää

YSL 199 §

Lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle.

MAL 21 §

Ainesten ottaminen voidaan aloittaa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi.

Lupaviranomainen voi kuitenkin perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että ainesten ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Oriveden kaupungin hallintosäännön 30 §:n mukaisesti Oriveden ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Oriveden ympäristölautakunta. Ympäristölautakunta on myöntänyt Kurun Kivi Oy:lle kokouksessaan 3.10.2023 § 80 maa-aineslain 4 §:n mukaisen päätöksen maa- ja kiviainesten ottamiseen sekä ympäristönsuojelulain 27.1

25.3.2024

7(11)

§:n (liite 1, taulukko 2, kohdat 7 c) ja e)) mukaisen päätöksen kalliokiven louhintaan ja murskaamolle, joiden toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää. Päätöksessään ympäristölautakunta on hylännyt Kurun Kivi Oy:n hakemuksen toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta.

Kysymyksessä on uuden toiminnan aloittaminen. Alueella ei hakemuksen vireilläolon aikana ole maa-aineslain 4 §:n tai ympäristönsuojelulain 27.1. §:n liitteen 1, taulukon 2, kohtien 7 c) ja e) mukaista toimintaa taikka viireillä samanaikaisesti muita päätökseen vaikuttavia lupa-asioita. Lupaa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta ei ole myönnetty, koska hakemuksessa ei ole aloittamisoikeuden myöntämiselle esitetty perusteltuja syitä. Lisäksi laajamittainen ottamistoiminta kohdistuu uudelle alueelle ja ottamistoiminnan käynnistämisen jälkeen alueen palauttaminen luonnontilaiseksi ei ole mahdollista tehden muutoksenhaun hyödyttömäksi.

Tarkastukset

YSL 172 §

Valvonta- ja lupaviranomaisella, 24 a §:ssä mainituilla markkinavalvontaviranomaisilla, 115 a §:ssä tarkoitetulla toimivaltaisella viranomaisella ja 26 §:ssä mainitulla tyyppihyväksynnästä huolehtivalla viranomaisella ja näiden määräämillä virkamiehillä ja viranhaltijoilla on oikeus tehtäviensä suorittamista varten:

- 1) saada salassapitovelvollisuuden estämättä välttämättömiä tietoja viranomaisilta ja toiminnanharjoittajilta;*
- 2) kulkea toisen alueella;*
- 3) saada tarpeelliset tiedot tuotteen valmistuksesta ja siinä käytettävistä aineista sekä valmistetavista, maahan tuotavista tai muutoin markkinoille saatettavista tuotteista tuotteen valmistajalta, maahantuojalta tai muulta markkinoille saattajalta;*
- 4) suorittaa mittauksia sekä ottaa näytteitä ja tallentaa ääntä tai kuvaa;*
- 5) päästä paikkaan, jossa toimintaa harjoitetaan;*
- 6) tarkkailla toimintaa sekä sen päästöjä ja ympäristövaikutuksia;*
- 7) tehdä tarkastuksia 1–6 kohdan mukaisia keinoja käyttäen.*

...

Tarkastettavan toiminnan harjoittajan taikka tarkastettavan tuotteen valmistajan, markkinoille saattajan tai haltijan on vaadittaessa esitettävä tarkastusta toimittavalle viranomaiselle taikka virkamiehelle tai viranhaltijalle kirjallisina tai sähköisessä muodossa tarkastusta varten asiakirjat, joilla voi olla merkitystä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonassa. Tarkastusta toimittavalla virkamiehellä tai viranhaltijalla on oikeus saada jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista ja tulosteita tietojärjestelmissä olevista tallenteista.

YSL 173 §

Valvontaviranomainen voi 172 §:n mukaista tehtävää suorittaessaan käyttää apunaan muutakin kuin virkamiehen tai viranhaltijan asemassa olevaa henkilöä. Avustavalla henkilöllä on oltava tehtävän luonteeseen nähden riittävä pätevyys.

Avustava henkilö saa mennä pysyväisluonteeseen asumiseen käytettävään tilaan vain viranomaisen, viranhaltijan tai virkamiehen kanssa.

...

YSL 174 §

Määräaikaistarkastuksessa ja muussa valvonnallisessa tarkastuksessa noudatetaan, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään. Tarkastuksessa asianosaisena, jota asia välittömästi koskee, pidetään kuitenkin vain tarkastuksen kohteena olevan toiminnan harjoittajaa tai muuta tarkastettavan kohteen, tuotteen, tilan tai alueen haltijaa.

25.3.2024

8(11)

HL 39 §

Viranomaisen on ilmoitettava toimivaltaansa kuuluvan tarkastuksen aloittamisajankohdasta asianosaiselle, jota asia välittömästi koskee, jollei ilmoittaminen vaaranna tarkastuksen tarkoituksen toteutumista. Edellä tarkoitettulla asianosaisella on oikeus olla läsnä tarkastuksessa sekä esittää mielipiteensä ja kysymyksiä tarkastukseen liittyvistä seikoista. Tarkastuksen kuluessa asianosaiselle on, mikäli mahdollista, kerrottava tarkastuksen tavoitteista, sen suorittamisesta ja jatkotoimenpiteistä. Tarkastus on suoritettava aiheuttamatta tarkastuksen kohteelle tai sen haltijalle kohutonta häiriötä.

Tarkastajan on viipymättä laadittava tarkastuksesta kirjallinen tarkastuskertomus, josta tulee käydä ilmi tarkastuksen kulku ja tarkastajan tekemät keskeiset havainnot. Tarkastuskertomus on annettava tiedoksi tarkastuksessa läsnäoloon oikeutetulle asianosaiselle.

Alueelle on tehty ympäristönsuojelulain 172 §:ssä tarkoitettu tarkastus. Tarkastuksen tarkoituksena oli tutustua suunnittelualueeseen ja sen ympäristö- ja luontoarvoihin. Kutsukirje on liitteenä.

Hakemuksesta suoritettu kuuleminen ja tiedottaminen*MAL 4 a §*

Ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain (527/2014) mukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Yhteistä lupaa voidaan hakea yhdellä lupahakemuksella.

...

Edellä 1 momentissa tarkoitettun asian käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulain 42–45, 84–86 ja 96 §:ssä säädetään. Lisäksi käsittelyssä noudatetaan, mitä tämän lain 7 §:n 2 momentissa säädetään lausunnon pyytämisestä.

MAL 7.2 §

Ennen luvan myöntämistä lupaviranomaisen on pyydettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto, milloin:

- 1) alueella on valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä luonnonsuojelun kannalta;*
- 2) alueella on merkitystä vesien suojelun kannalta; tai*
- 3) ainesten ottaminen vaikuttaa välittömästi toisen kunnan alueeseen.*

YSL 42 §

Lupaviranomaisen on pyydettävä hakemuksesta lausunto:

- 1) kunnan ympäristönsuojeluviranomaisilta niissä kunnissa, joissa hakemuksen tarkoittaman toiminnan ympäristövaikutukset saattavat ilmetä;*
- 2) toiminnan sijaintikunnan terveydensuojeluviranomaiselta;*
- 3) asiassa yleistä etua valvovalta viranomaiselta;*
- 4) saamelaiskäräjiltä, jos hakemuksen tarkoittaman toiminnan ympäristövaikutukset saattavat ilmetä saamelaisten kotiseutualueella, ja kolttien kyläkokoukselta, jos ympäristövaikutukset saattavat ilmetä kolttalaissa (253/1995) tarkoitettulla koltta-alueella;*
- 5) lupaharkinnan kannalta muilta tarpeellisilta tahoilta.*

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, valtion ympäristölupaviranomaisen on pyydettävä lausunto valtion valvontaviranomaiselta, hakemuksen tarkoittaman toiminnan sijaintikunnalta ja tarvittaessa vaikutusalueen kunnilta.

Lupaviranomainen voi hankkia myös muita asiaan liittyviä tarpeellisia selvityksiä.

25.3.2024

9(11)

Lupahakemuksesta on pyydetty lausunnot terveydensuojeluviranomaiselta, Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Pirkanmaan maakuntamuseolta sekä Luonnontieteelliseltä keskukselta. Hakijan antamien vastineiden johdosta Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja Pirkanmaan maakuntamuseolta on pyydetty lisälausuntoja. Lisäksi Sääksisäätiö on antanut hakemuksesta lausunnon.

YSL 43 §

Lupaviranomaisen on ennen asian ratkaisemista varattava niille, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea (asianosainen), tilaisuus tehdä muistutuksia lupa-asian johdosta.

Muille kuin asianosaisille on varattava tilaisuus ilmaista mielipiteensä.

Kuulemisesta säädetään lisäksi hallintolaissa (434/2003).

YSL 44 §

Toimivaltaisen lupaviranomaisen on annettava ympäristölupaa koskeva hakemus tiedoksi julkisella kuulutuksella noudattaen, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään. Kuulutus ja hakemusasiakirjat on kuitenkin oltava nähtävillä vähintään 30 päivän ajan. Kuulutus ja hakemusasiakirjat voivat sisältää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentin estämättä toiminnanharjoittajan nimen ja toiminnan sijaintipaikan tiedot. Viranomaisen verkkosivuilla julkaistavat henkilötiedot on poistettava viranomaisen verkkosivuilta päätöksen tultua lainvoimaiseksi.

Tieto kuulutuksesta on julkaistava myös toiminnan vaikutusalueen kunnissa noudattaen, mitä kuntalain (410/2015) 108 §:ssä säädetään. Lisäksi kuulutuksen julkaisemisesta on tiedotettava ainakin yhdessä toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai julkaiseminen ole muutoin tarpeetonta. Kuulutus on annettava erikseen tiedoksi niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Valtion lupaviranomaisen on julkaistava internetsivuillaan yleisölle tarkoitettu tiivistelmä lupahakemuksesta.

Hakemuksesta on kuulutettu YSL 44 §:n mukaisesti Oriveden kaupungin internetsivuilla ja Oriveden Sanomat -nimisessä sanomalehdessä sekä kuultu kirjeitse lähimpien 23 kiinteistön omistajia ja varattu ympäristönsuojelulain määrittelemä aika muistutuksen ja mielipiteen esittämiseen.

Hakemuksen täydentäminen ja hakijan vastine**YSL 40 §**

Jos hakemus on puutteellinen tai asian ratkaiseminen edellyttää erityistä selvitystä, hakijalle on varattava tilaisuus täydentää hakemusta viranomaisen asettamassa määräajassa. Hakemus, jota ei ole täydennetty määräajassa, voidaan jättää tutkimatta.

...

Jos myöhemmin asiaa käsiteltäessä ilmenee tarve pyytää hakijalta uusia, asian ratkaisemiseksi tarpeellisia selvityksiä, tätä koskevassa pyynnössä on yksilöitävä, mistä erityisistä seikoista selvitystä on esitettävä ja millä perusteella niiden esittäminen on tarpeen.

Hakemusta on täydennetty pyynnöstä lausunnoissa esitettyjen puutteellisten tietojen ja tarvittavien lisäselvitysten osalta sekä hakijan omasta aloitteesta.

Maa-ainesasetus 6 §

Lupapäätöksestä tulee käydä ilmi tarvittavassa laajuudessa:

2) hakemuksen käsittely sekä annetut lausunnot, muistutukset, mielipiteet, vastineet sekä niiden sisältö...

Hakemuksesta annetut lausunnot sekä vastinepyynnöt lausunnoista on toimitettu hakijalle ja hakija on jättänyt vastineensa.

25.3.2024

10(11)

Päätöksestä tiedottaminen*YSL 85 §*

Lupaviranomaisen on annettava lupapäätös tiedoksi julkisella kuulutuksella noudattaen, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään. Sen lisäksi, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään kuulutuksen sisällystä, lupapäätöstä koskevassa kuulutuksessa on mainittava myös päätöstä koskeva valitusaike. Kuulutus ja lupapäätös on oltava nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla. Kuulutus ja lupapäätös voivat sisältää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentin estämättä toiminnanharjoittajan nimen ja toiminnan sijaintipaikan tiedot. Viranomaisen verkkosivuilla julkaistavat henkilötiedot on poistettava viranomaisen verkkosivuilta, kun luvanvarainen toiminta on päättynyt ja 94 §:n mukaiset toiminnan lopettamista koskevat toimenpiteet on suoritettu.

Tieto kuulutuksesta on julkaistava myös toiminnan vaikutusalueen kunnissa noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään. Lisäksi kuulutuksen julkaisemisesta on tiedotettava ainakin yhdessä toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai julkaiseminen ole muutoin tarpeetonta.

Lupapäätös on lähetettävä hakijalle ja niille, jotka ovat päätöstä erikseen pyytäneet, sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Päätös on lisäksi lähetettävä tiedoksi niille viranomaisille, joilta on pyydetty lausunto hakemuksesta. Työ- ja elinkeinoministeriölle on lähetettävä päätös, jolla sähköntuotantolaitoksen lupahakemus on hylätty. Päätöksestä on lisäksi ilmoitettava niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai esittäneet mielipiteen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille, joille on 44 §:n 2 momentin mukaan annettu lupahakemusta koskevasta kuulutuksesta erikseen tieto. Jos muistutuskirjelmässä on useita allekirjoittajia, voidaan päätöksen antamisesta ilmoittaa vain muistutuksen ensimmäiselle allekirjoittajalle.

Päätöksestä on kuulutettu YSL 85 §:n mukaisesti Oriveden kaupungin internetsivuilla ja Oriveden Sanomat -nimisessä sanomalehdessä ja varattu ympäristönsuojelulain määrittelemä aika, jonka kuluessa päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla. Lupapäätös on lähetetty hakijalle, Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Pirkanmaan pelastuslaitokselle, Tampereen kaupungin terveydensuojeluviranomaiselle, Pirkanmaan maakuntamuseolle, Luonnontieteelliselle keskusmuseolle ja Sääksisäätiölle. Ilmoitus päätöksestä on lähetetty tiedoksi niille, joille lupahakemuksesta on erikseen annettu tieto.

Muutoksenhaku*Mal 20 §*

Tämän lain nojalla annettuun viranomaisen päätökseen saa hakea valittamalla muutosta hallintotuomioistuimelta noudattaen, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Edellä 4 a §:ssä tarkoitettuun yhteiseen lupapäätökseen haetaan muutosta siten kuin ympäristönsuojelulain 190, 191, 196 ja 197 §:ssä säädetään. Asianosaiseen sovelletaan tällöin, mitä ympäristönsuojelulain 43 §:n 1 momentissa säädetään.

YSL 190 §

Tämän lain nojalla annettuun viranomaisen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään, jollei jäljempänä toisin säädetä.

YSL 191

Valitusoikeus on:

- 1) asianosaisella;*

25.3.2024

11(11)

- 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 5) asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella;
- 6) saamelaiskäräjillä sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin;
- 7) kolttien kyläkokouksella sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa kolttalaissa tarkoitettuja luontaiselinkeinoja.

YSL 43.1 §

Lupaviranomaisen on ennen asian ratkaisemista varattava niille, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea (asianosainen), tilaisuus tehdä muistutuksia lupa-asian johdosta.

Lupapäätökseen on kirjattu muutoksenhakuohjeet ja valitusosoitus on liitetty lupapäätökseen.

Lopuksi

Euroopan unionin luonto- ja lintudirektiivit suojelevat linnustolle tärkeät pesimispaikat ja muutonaikaiset levähdyspaikat sekä luonnonvaraisesti tavattavat yksilöt, niiden pesät ja pesinnät. Direktiivit on pantu täytäntöön kansallisessa lainsäädännössä sisällyttämällä suojelusäännökset luonnonsuojelulakiin. Säädösten mukaisesti lintujen, niiden pesien ja pesintöjen häiritseminen on kiellettyä. Erityisen herkkiä pesivät linnut ovat kiivaan louhinnalle ominaisille yllättäville ja koville äänille. Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan erityisen häiritsevää melua aiheuttavien kallioikiven louhinnan ja murskaamisen kieltäminen 1.4.–15.7. välisenä aikana lupamääräyksellä on perusteltua lintujen pesintä- ja levähdysrauhan turvaamiseksi.

Kysymyksessä on uuden toiminnan aloittaminen. Alueella ei ole voimassa olevia ympäristö-, maa-aines- taikka muita asian käsittelyyn vaikuttavia lupia, päätöksiä tai toimintaa. Alueella ei ole vireillä samanaikaisesti muita päätökseen vaikuttavia lupa- tai päätösasioita. Valituksenalaisen lupapäätöksen on käsitellyt ja päätöksen on tehnyt asiassa toimivaltainen viranomainen. Valituksenalaisen lupapäätöksen käsittelyssä on menetelty maa-aineslain, ympäristönsuojelulain ja hallintolain sekä niiden nojalla annettujen asetusten ja säädösten mukaisesti.

Lisäksi ympäristölautakunta viittaa tekemänsä päätöksen perusteluihin ja toteaa, että näkemyksensä mukaan valituksessa ei ole tuotu esiin sellaista seikkaa, minkä perusteella päätöstä tulisi muuttaa tai kumota. Valitus tulee siten kokonaisuudessaan hylätä perusteettomana.